

VERDENSMISJONSMØTET I WILLINGEN

AV ERNST HALLEN

Den kristne misjon gikk fram med stormskritt mellom hver av de tidligere verdenskonferanser, fra Edinburgh i 1910, Jerusalem i 1928, Madras i 1938 og Whitby i 1947. Men i de fem årene som er gått fra Whitby i 1947 til misjonsledere fra omkring 50 forskjellige land kom sammen i Willingen i Tyskland i juli i år, har misjonen og dermed den kristne kirke møtt en motoffensiv som vi må helt tilbake til det sjuende århundre for å se maken til. Det var den gang den kristne kirke møtte muhammedanismen som lik en flodbølge brøt seg fram over folk og land. I dag har kommunismen mer enn en tredjedel av jordens befolkning i sitt jernharde grep. Til disse folk er døren slått igjen for kristen misjon, og kommunismen synes slett ikke å være stanset i sin framrykning. Målbevisst og genialt forbedres nye framstøt. Men det er ikke bare kommunismen som bevisst søker å stanse den kristne misjons framrykning. Den nasjonale frihet som har nådd land etter land i Østen i de siste fem år, har gitt nytt liv til de gamle nasjonale religioner slik at ikke bare muhammedanismen, som alltid har vært misjonerende, men endog den tolerante hinduisme, buddhismen og shintoismen er begynt å røre på seg. Det viser seg at ennå kan disse religioner få makt over folkene. Med den nyfødte nasjonalismens glød fenger det i mange indifferente sinn at en må stanse Vestens voksende innflytelse gjennom den kristne tro og kultur.

Ved siden av dette har Vestens sekularisme og materialisme lagt sin klamme hånd over store deler av Østens før så religiøse folkeslag. Det var denne alvorlige situasjon som nå tvang misjonsledere fra nesten alle folkeslag til å komme sammen for å drøfte aktuelle misjonsproblemer i Bibelens lys. Det alvorlige problemet som er reist

ved den katolske forfølgelse av evangelisk misjon i Sør-Amerika og andre steder, ble også viet stor oppmerksomhet.

I mange måneder hadde misjonsekspertene fra de forskjellige verdensdeler fått spørsmål å utrede i denne forbindelse. Sekretærene i *Det internasjonale misjonsråd* hadde forberedt møtet i alle detaljer. Spørsmål var sendt til de forskjellige nasjonale misjonsråd og de nasjonale kristne råd blant de unge kirker, og oversikter var utarbeidet på grunnlag av de innkomne svar. Meget av det materiale som på denne måte var gjort i stand, var sendt til de delegerte på forhånd.

Før konferansen var deltakerne i den kontinentale misjonskonferansen i Freudenstadt (jfr. *Norsk Tidsskrift for Misjon* 1952, s. 7–25) innkalt til to dagers drøftelse sammen med delegerte fra England. En ble enig om at et europeisk samarbeid var ønskelig, og et forslag om fire komiteer som skulle formidle dette, ble besluttet sendt til de respektive misjonsråd. En tok her hensyn til uttalelsen fra Nordisk Misjonsråd om at disse komiteer vesentlig skulle arbeide pr. korrespondanse. Det var en ko-ordinasjonskomité, en komité for misjonsforskning, en komité for misjonærutdannelse og en komité for litteratur og «visual aids». En forsøkte å komme fram til passende regional representasjon i de fire komiteer.

Mens man var forsiktig med å utbygge et europeisk misjonsråd, ble det med stor styrke fremholdt betydningen av å få et felles misjonsinstitutt som kunne gi vordende misjonærer en spesiell utdanning etter at den faglige utdanning til prest, lærer, lege eller sykepleierske var fullført i hjemlandet. *Et slikt institutt bør opprettes i forbindelse med et universitet så misjonærkandidaten samtidig kan studere kultur og språk i det land hvor han får sin oppgave.*

Det var klart for alle som kom til Willingen, at her måtte det bli et utpreget arbeidsmøte, og det ble det også.

Først arbeidet fem grupper med ett av følgende hovedemner:

1. Kirkens misjonsforpliktelse.
2. Den innfødte kirke.
3. Misjonsselskapenes rolle.
4. Misjonærens kall og utdanning.
5. Nyorientering om misjonsmetoder og misjonsaktivitet.

Resultatet av drøftelsene i de enkelte grupper ble lagt fram for plenumsmøtet, og når det der var diskutert og finpusset, kanskje sendt tilbake til gruppen for å gjennomarbeides på ny, og når samtlige gruppers arbeid var vedtatt i plenum, ble det hele sendt til nye grupper, som representerte de forskjellige misjonsfelter, satt sammen i større regionale enheter, for at disse grupper skulle uttale seg om hovedemnenes betydning i disse forskjellige verdenshjørner etter følgende inndeling:

Gruppe 1: China, Japan, Korea, Filippinerne og Formosa.

Gruppe 2: India, Pakistan, Burma og Ceylon.

Gruppe 3: Indonesia, Thailand, Malaya, Hollandsk Ny Guinea og Sørhavsøyene.

Gruppe 4: Land som kommer inn under Det kristne råd for det nære østen, inkl. Nord-Afrika.

Gruppe 5: Afrika, unntatt Nord-Afrika.

Gruppe 6: Latin-Amerika og de vestindiske øyene.

I alle grupper var det representanter både for de sendende og de mottagende kirker.

Til tross for det harde arbeidspresset var det sørget for tid til samlet oppbyggelse både morgen og kveld.

Konferansens hovedtema var det samme som gruppe I hadde fått til studieobjekt:

Kirkens misjonsforpliktelse.

Dette hovedtema ble utdypet og bibelsk belyst og begrunnet for hele forsamlingen i klare og oppbyggelige taler av formannen i Det internasjonale misjonsråd, dr. Mackay, og Londonsekretæren, dr. Goodall. Videre talte biskop Dibelius om «Vi er Guds medarbeidere». Biskop Newbiggin talte om «Det kristne håp». Dr. Mineas holdt en mektig tale om «Pakten og det store oppdrag». Dr. von Thadden talte om «Kirken under korset» og generalsekretær Max Warren om «Misjonen i krise». Dette siste var kanskje det mektigste foredrag under hele konferansen. Kirken må leve i land hvor den ikke kan være nøytral. Korset er også mørket som ligger tett foran oss alle. Når misjonen nå må finne fram til nye veier, må vi hjelpe vårt misjonsfolk, som er så bundet av fortidens tradisjoner, til å se nye syner og i tro gå inn i en ny misjonsperiode, selvom den skulle bli kort.

Den første uke ledet professor Kraemer oss hver morgen i en halvtimes bibelstudium over det første kapitel av første Korintierbrev. Praktisk, klart og personlig la han ut ordet så vi førtes ansikt til ansikt med Gud i Kristus Jesus. Ydmyket under Ordet måtte vi hver dag søke nåde hos Gud. På en underlig måte smeltet dette oss sammen så forskjellige vi ellers var, representanter fra så mange tros-samfunn og fra så mange nasjoner. Her så vi at vi var ett i Kristus midt i all vår forskjellighet.

Vi fikk lære at også i vårt misjonsarbeid må vi leve sola fide — ved troen alene — ved Ordet alene, d.v.s. ved Kristus alene. Det var dette som gjorde at vi kom hverandre så nær i de forskjellige studie-grupper hvor vi skulle finne fram til en felles uttalelse om de fem hovedtemaer som var satt opp for våre drøftelser.

Det var ikke meningen at disse studier skulle avsluttes i Willingen. De skulle ikke engang kulminere der. Det var bare en begynnelse som skulle gjøres. Åpent og realistisk så vi muligheten av at det misjonsarbeid som under offer, arbeid og lidelse var bygd opp i generasjoner, kunne feies bort fra den ene dag til den andre. Men nettopp i en slik tid følte vi nødvendigheten av å gjøre det klart for oss hva misjonen betyr i vår tid. Vi er kommet nær slutten av en tidsepoke, og kanskje er det den siste tidsepoke som nærmer seg sin avslutning. I en slik tid er det ordet *håp* som skal understrekes.

Misjonsforpliktelsen var det glade budskap før det ble en forpliktelse. *Det var evangelium før det ble misjon.* For en kristen er imidlertid slutten på en tidsepoke aldri det siste. Det er alltid det nye som kommer, som er det essensielle, sa dr. Goodall. «Det gamle er forganget, se alt er blitt nytt», sier Guds ord. Således skulle møtet i Willingen være en milepel og ikke en endestasjon. Det vil det også bli når klar teologisk tenkning går sammen med praktisk planlegging av nye framstøt i lydighet mot det profetiske syn som Gud ga oss i sitt ord og i vitnesbyrd om Herrens gjerning i de unge og eldre kirker.

Gruppe I hadde sikkert den vanskeligste og den mest fundamentale oppgave. Det ble da heller ikke noen spesiell uttalelse fra denne gruppen. Her var ikke tid og sted til ørkesløse diskusjoner om de forskjellige kirkesamfunns divergerende oppfatninger og kirkeskikker. *Her var vi lemmer på Jesu Kristi legeme, og det som bandt oss*

sammen, var vår felles tro på Jesus Kristus, — Gud og mann — som døde for våre synder, oppsto til vår rettferdighet og lever for å gå i forbønn for oss og for å være med alle dem som i hans navn er lydige mot hans befaling om å gjøre alle folkeslag til Jesu Kristi disipler, han som også skal komme igjen. Var det mon de kaotiske tilstander verden over som gjorde *tanken på Jesu Kristi gjenkomst* så levende for oss alle i Willingen?

Det ble biskop Newbiggin som samlet tankene fra denne gruppe i det som ble *budskapet* fra Willingen, fordi det var et sant uttrykk for alle deltageres tanker og følelser. Det er gjengitt in extenso, s. 195–199, så vi skal ikke komme nærmere inn på det her.

En ekte lutheraner, født og oppvokset i norsk pietistisk vekkelserluft, kunne ikke ha funnet uttrykk som bedre dekket det som bodde i hans hjerte. Men det som mest av alt gledet oss som var det norske misjonsfolks utsendinger, var at det var disse toner som ga gjengklang i alles hjerter, slik at dette ble innledningen og grunnlaget for de mange uttalelser om teoretiske og praktiske misjonsproblemer. Det var i det hele karakteristisk for denne forsamling, som var sammensatt av utsendinger fra de forskjelligste evangeliske trossamfunn, at når en nådde fram til fellesuttalelser, så var det på bibelsk grunn og med luthersk betoning. Her var man ikke redd for å tale om den vrede Gud som ble forsonet i Jesus Kristus. Her var lov og evangelium ikke abstrakte begreper, men forkynt slik at synden ble skånselsløst avdekket, men også slik at frelsen ble av nåde alene, ved tro alene. Nå som før sto Kraemer der klar og skarp, ja, kanskje klarere og skarpere enn noen gang, som en talsmann for uforfalsket gammeldags kristendom. Godt var det å merke at de fremste lederne i Det internasjonale misjonsråd, med formannen, dr. Mackay, og generalsekretæren, pastor Ranson, i spissen, ikke bare sto for sann bibelsk teologi, men også var varme forkynnere av det gamle budskap om synd og nåde.

Den innfødte kirke.

Det var vanskelig å finne en betegnelse som alle var tilfreds med. I den senere tid har en ofte betegnet kirkene på misjonsfeltene som de *unge* kirker.

Det som ble drøftet, var dog ikke navnet. Det var stillingen, ansvaret og oppgaven for den universelle kirke i den lokale utforming som her ble inngående behandlet.

Disse studier var så betydningsfulle fordi saken her ble drøftet av ledende personligheter fra alle land og fra de forskjellige kirkesamfunn både i øst og i vest.

Hovedtanken ble lagt fram i en sterk og klar uttalelse om at kirkens framtid var helt avhengig av at kirken fortsatte å være kirke, d.v.s. et samfunn av mennesker frelst ved troen på Jesus Kristus. Det var tindrende klart at hvis ikke kirken sto fast i troen på Jesus Kristus som sin Herre og frelser, så ville den tape sin misjonerende og revolusjonerende kraft i en verden full av revolusjoner.

Troens innhold må ikke ta farge av den nasjonale og religiøse bakgrunn som finnes der hvor den kristne kirke slår rot, men likeså klart som det er at troens innhold ikke kan varieres etter folkenes historiske og kulturelle arv, likeså klart er det at den kristne tro må finne uttrykk som kan nå menneskene der de står.

Misjonsselskapenes rolle.

Det var vel neppe noe punkt hvor meningene til å begynne med var mer delt enn her. Det var de forskjellige forhold i sende-menighetene som her gjorde seg gjeldende. Her var jo folk som representerte de forskjelligste kirkelige forhold, typiske frikirker med kongregasjonalistisk orden på den ene siden og stive statskirker på den andre siden, og så de mange forskjellige mellomstandpunkter. Det ble også sterkt gitt uttrykk for hvor farlig det kunne være om staten sto bak misjonsvirksomheten i Østens land. Da kunne det med noen grunn tales om imperialistiske tendenser.

Ikke noe under at misjonsselskapenes rolle måtte være høyst forskjellig i slike samfunn. Ikke desto mindre ble en klar over misjonsselskapenes gudgitte oppgave, ikke bare i statskirkene, hvor en ikke kunne vente at en verdslig stat skulle ta ansvaret for andre enn landets egne innbyggere, men også i de andre store kirkesamfunn trenges det friske initiativ av mindre selskaper av grepne mennesker som i slike arbeidslag får plass for personlig innsats og den mobilitet som må til i en verden med stadig skiftende muligheter for misjonen.

Alle var klar over at foruten å sende misjonærer og midler til arbeidet på misjonsfeltene, var det misjonsselskapenes oppgave å vekke *hele* hjemme-menigheten til å se sitt ansvar for den ytre misjon.

Representantene for de unge kirker ga uttrykk for at de ennå trengte hardt til nye misjonærer, ikke først og fremst fordi en trengte menn og kvinner til å gjøre arbeidet i administrasjon og i institusjoner, men fordi en trengte åndsfylte kristne som kunne bringe med seg en impuls til hellig, gudinnviet liv fra de eldre kirker. Men der trenges også misjonærer særlig til følgende spesielle oppdrag:

1. Til samarbeid om pionéroppgaver.
2. Til utdanning av menn og kvinner til tjeneste i menighet og til kristen innsats i samfunnslivet.
3. Hjelp til fornyelse og styrking av de unge kirkers indre liv og for å vekke de unge kirkers ansvar for videre evangelisering.

Til slike oppgaver trenges menn og kvinner med spesielle nådegaver, utdanning og erfaring.

På den andre siden kom det fram at enkelte særlig benådede kristne fra de unge kirker allerede var i arbeid i Vestens kirker, og en håpet at denne tjeneste fra Østens kirker snart kunne øke, til velsignelse for begge parter.

Misjonærens kall og utdanning.

Det ble også fra denne gruppe sterkt poengtert at misjonsbefalingen gjelder hele Guds menighet, men hver generasjon må søke Guds svar på hva hans misjonskall innebærer i dag hvor Guds menighet nesten finnes blant alle verdens folkeslag.

Vi trenger på ny å lytte til Guds kall, så misjon fortsatt blir misjon, forkynnelsen av evangeliet for dem som ennå ikke har hørt det. Det er hele Guds menighet som har ansvaret, men på menighetens vegne sendes de ut som Gud spesielt kaller.

Vår tid stiller særlig store krav til misjonæren både når det gjelder karakter og offervilje.

Sindige misjonsledere hevdet for fullt alvor at tiden var inne da misjonsselskapene måtte tillate sine utsendinger å utsette seg for den største risiko for liv og helse. Dette forhold vil kanskje kalle

på ugifte menn til slike spesielle oppgaver. Det er ikke bare misjonsselskapene som må være mobile, men også den enkelte misjonær må være villig til på korteste varsel å flytte til det sted hvor hans tjeneste i øyeblikket mest trengs og til å gjøre den gjerning som nettopp nå ventes av ham. For så vidt stiller misjonær-tjenesten i dag større krav til personligheten enn noen gang tidligere.

Når det gjelder misjonærutdannelsen, ble det uttalt at den burde skje i tre faser:

1. Den profesjonelle utdanning i hjemlandet som prest, lærer, lege, sykepleierske osv. bør være av den offisielt anerkjente standard. Den spesielle misjonærutdanning skulle helst skje i en internatskole hvor kristen disiplin i dagliglivet ble like viktig som den teoretiske utdanning. Her skulle den vordende misjonær også lære seg til å omgås mennesker og til å samarbeide i alle forhold. De må lære sin samtid å kjenne, både sosialt, økonomisk og kulturelt.

2. Den første perioden på misjonsfeltet skulle den unge misjonær få anledning til å fortsette sin utdanning på det felt hvor han skal arbeide — dette gjelder ikke bare språkstudiet, men alle andre felter som har betydning for hans gjerning. Det ble anbefalt at Det internasjonale misjonsråd skulle arbeide for at en på de forskjellige misjonsfelter fikk høvelige studieentreer hvor de unge misjonærer i sin første periode kunne fortsette sin utdanning.

Det ble også sterkt poengtert at ingen ung misjonær måtte regne sin utdanning for avsluttet selv etter et slikt kurs på misjonsfeltet. Både den unge og den eldre misjonær bør se til at den unge misjonær er under kyndig ledelse selv når han har begynt sitt egentlige misjonsarbeid.

3. Også under det første hjemmeopphold bør misjonæren fortsette sin utdanning etter det krav den spesielle tjeneste setter til ham.

Vår tid krever en *total misjonsinnsats*. Det må ikke bare gjelde dem som har misjonen både som kall og som yrke, men enhver kristen må være misjonær. En tenkte ikke dermed bare på at alle kristne måtte være med i misjonens hjemmefront, men spesielt på at alle som reiste ut av landet, måtte regne seg som misjonær, slik som tilfelle er i vekkelsesbevegelsene innenfor muhammedanismen, buddhismen og endog hinduismen, for ikke å tale om kommunismen.

I Sveits har en her satt et lysende eksempel ved å opprette et skolesentrum for å gi slike som for kortere eller lengere tid bosatte seg i ikke-kristne land en kort, men intens utdannelse for å bli effektive vitner for Jesus Kristus som virkelig leke misjonærer.

Det ble også hevdet at de utsendte misjonærer burde være med å aktivisere de troende forretningsmenn eller folk i andre yrker til kristen innsats hvor de nå hadde fått sitt virke på misjonsfeltene.

Nyorientering om misjonsmetoder og misjonsaktivitet.

Vi lever i en revolusjonær tidsepoke med radikale forandringer på alle områder i menneskelivet, både i øst og vest.

Vi hører det stadige skrik om høyere levestandard, om landreformer osv.

Den nyvunne nasjonale frihet har vekket Østens folk til å betrakte nøye alt som kan smake av Vestens gamle herredømme. Dette gjør seg også gjeldende innenfor de unge kirker. Og her er det av den største betydning at også misjonæren og misjonsledelsen har åpne øyne for alle tendenser som kan tydes som overlegenhets-følelse fra misjonærens side. Alle avgjørelser må fattes i gjensidig forståelse mellom den eldre og yngre kirke.

Hovedoppgaven er i dag å styrke den unge menighets indre liv. Om denne oppgaven må en konsentrere sin misjonsinnsats selv om det skulle skje på bekostning av en bredere misjonsinnsats. Mer enn noen gang må en se til at misjonen kan sette inn både menn og midler hvor nøden eller muligheten tilsier det.

Den lokale menighet må alltid oppdrages til å se sin misjonsforpliktelse.

Institusjonene har hittil hatt stor betydning for misjonsarbeidet. Somme steder trenges det nye eller større institusjoner (skoler, sykehus osv.). Men en må til enhver tid være oppmerksom på om en institusjon har den standard både fagmessig og åndelig at den virkelig forsvarer sin plass innenfor misjonsarbeidet. Kan det tenkes at to institusjoner ved å slås sammen til én vil få større åndelig kraft?

Når det gjelder utdannelse og underhold av innfødte ledere er meget gjort for å fremme denne viktige saken, men vår tid krever at det legges ennå mer vekt på denne oppgave. Her gjelder det både

å sørge for de innfødte ledes utdannelse og å sørge for at disse ledere også settes i ansvarsfulle stillinger, selv om en misjonær skulle måtte stå bak for å skyve den andre fram.

Misjonsarbeidet er i sitt vesen ekumenisk. Det gjelder alle folk og stammer, og etter som verden på grunn av kommunikasjonene synes å bli mindre og mindre, får Det internasjonale misjonsråd ennå større oppgaver i å være med å fjerne alt som kan hindre den kristne misjon i den samlede innsats for å evangelisere alle folkeslag.

Det gjelder å se at den kristne enhet er der hvor det er sann og levende tro på Jesus Kristus som tok vår synd og skyld og straff på seg.

Det er ikke den ytre enhet i organisasjon og samfunn, men det er Åndens enhet i tro, håp og kjærlighet som verden spør etter, og hvor denne Åndens enhet vokser fram, vil den ytre manifestasjon av denne enhet komme etter.

Det internasjonale misjonsråd, med alle sine organer og funksjoner, er selv en mektig demonstrasjon av kristen enhet tvers over alle konfesjonelle og nasjonale grenser.

Så hjelper Det internasjonale misjonsråd Kristi legemes mange lemmer til å bruke sine krefter der hvor nøden kaller på dem og hvor mulighetene til enhver tid ligger til rette for en innsats. I årene som ligger foran oss, vil vi nyte godt av det arbeid som ble utført i Willingen.